

Sr Mehmet Kaplan
Mäster Samuelsgatan 70
103 33 Stockholm

Ang. SKLs uppsägning av överenskommelse om bredbandsnät

IT&Telekomföretagen ser med stor oro på att Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) säger upp överenskommelsen "Principer för kommunala insatser på bredbandsområdet" med Konkurrensverket och Post- och telestyrelsen (PTS) och vill med anledning av detta framför följande.

SKL, PTS och Konkurrensverket ingick 2010 en överenskommelse om principer för hur kommuner bör agera i sina olika roller på bredbandsområdet. Överenskommelsen går i huvudsak ut på att kommuner ska träda in på marknaden först när kommersiella förutsättningar saknas, och att kommuner när de driver bredbandsnät ska agera på så låg nivå som möjligt i värdekedjan. Den säger också att kommunala bolag ska beakta konkurrensen om de går in i bredbandsprojekt för att minimera störningar på marknaden. Allt detta ligger i linje både med grundläggande EU-rättsliga principer och med regeringens uttalade målsättning i bredbandsstrategin att det är marknaden som i första hand ska driva bredbandsutbyggnaden.

Det kan också tilläggas att överenskommelsen delvis tillkom som en följd av de då nya reglerna i konkurrenslagen om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. Tanken var att principerna skulle vara vägledande för Sveriges kommuner för att undvika att hamna i konflikt med konkurrenslagen, som bygger på utgångspunkten att risken är stor att konkurrensen snedvrids när offentliga aktörer säljer varor och tjänster i konkurrens med privata företag.

Det kan konstateras att överenskommelsen till stora delar fyllt sin funktion, dvs. att säkerställa en snabb utbyggnad i hela landet. Takten i bredbandsutbyggnaden har under de senaste åren varit hög. Under 2015 har antalet fasta bredbandsuppkopplingar med en överföringshastighet på minst 100 megabit per sekund ökat med 11 procentenheter¹ jämfört med 2014, och uppgick till två tredjedelar av alla hushåll och företag i landet enligt PTS:s mätning per oktober 2015. En viktig faktor bakom den starka tillväxten för snabba uppkopplingar är utbyggnaden av fibernät. Idag är 61 procent av de svenska hushållen anslutna till fiber, vilket är en ökning med sju procentenheter på ett år. Ytterligare cirka tio

¹ PTS-ER-2016:10, tabell 18

procent av hushållen finns inom 50 meter från en fiberansluten byggnad och skulle därmed kunna anslutas till fibernät utan omfattande investeringar.

För att utbyggnaden ska kunna genomföras i alla delar av landet krävs att Sveriges kommuner har kommunala bredbandsstrategier och främjar effektiv konkurrens. I många av Sveriges kommuner har samverkan mellan de privata aktörerna och kommunerna i enlighet med överenskommelsen mellan SKL, PTS och KKV fungerat utmärkt. Dessvärre är detta inte en heltäckande beskrivning av Sveriges kommuners agerande. Det finns kommuner där t.ex. tillståndshandläggning tar obefogat lång tid och där kommunala bolag särbehandlas positivt. På senare tid finns också kommuner som valt att helt stänga ute privata aktörer från att investera i kommunen i syfte att främja den egna kommunala bredbandsverksamheten. Detta är självklart mycket problematiskt och det finns alltför många exempel på hur detta agerande kommit att fördröja och försvåra för kommuninvånarna att få tillgång till en efterlängtd fiberuppkoppling.

Sammanfattningsvis ser vi dock att marknaden fungerar väl och att det resulterat i en hög utbyggnadstakt i Sverige. Operatörerna investerar totalt cirka 10 miljarder kronor per år i utbyggnad av elektronisk infrastruktur - huvudproblemet är helt enkelt att hinna med att möta den stora efterfrågan som finns. Vår slutsats är därför att den nu uppsagda överenskommelsen har haft stor påverkan och bidragit stort till utbyggnaden av bredband i landet.

Trots detta avser SKL nu ta initiativ till att förändra överenskommelsen med PTS och Konkurrensverket. Även Myndigheten för samhällsskydd och beredskap kommer att bjudas in att delta.

IT&Telekomföretagens syn

IT&Telekomföretagen ser med stor oro på SKLs uppsägning av överenskommelsen med PTS och Konkurrensverket. En förutsättning för att nå bredbandspenetration enligt regeringens mål för år 2020 om 100 Mbit till 90 % av befolkningen är just samverkan mellan privata och offentliga aktörer. Detta har regeringen mycket tydligt ställt sig bakom, genom att uttrycka att det är marknaden som i första hand ska stå för utbyggnaden och att det offentliga ska gå in där marknaden inte finns eller kan verka. Detta ställningstagande klargjordes inte minst i samband med statsrådets deltagande vid den hearing som ägde rum den 17 mars i Strömsund, och framgick också tydligt vid mötet mellan IT&Telekomföretagen och statssekreterare Conny Wahlström den 24 februari.

Med beaktande av den snabba utbyggnadstakten har IT&Telekomföretagen mycket svårt att se hur de nu uppsagda principerna utgjort ett hinder för bredbandsutbyggnaden. Det finns däremot stor osäkerhet kring hur kommunalt byggda och drivna nät kommer att hantera en öppen konkurrens. Ännu mera oroande är SKLs tydligt uttalade koppling mellan att se bredband som ett

allmänintresse och att kommunerna därmed spelar en viktig roll genom att **äga** bredbandsnät som tillhandahålls på öppna och lika villkor samt att ägandet i sig är det som garanterar den robusthet som samhället förväntar sig av bredbandsnäten.

Det finns följaktligen mycket stor risk för att investeringar i bredband från marknadens aktörer kraftigt minskar eller upphör. Förutsägbarhet är grundläggande inför beslut om långsiktiga investeringar.

Det kan också ifrågasättas hur bredare, monopolliknande kommunal utbyggnad ska finansieras på ett konkurrensneutralt sätt.

IT&Telekomföretagens vill därför framhålla:

Den nya Bredbandsstrategin för Sverige, som regeringen nu arbetar på, ska fortsatt utgå ifrån att det är marknadens aktörer som i första hand ska driva bredbandsutbyggnaden.

Att kommuner ska verka för god konkurrens på alla nivåer.

Att kommuner därmed ska ge alla aktörer samma förutsättningar.

Med anledning av ovanstående vill jag be om ett möte med statsrådet, i syfte att utveckla och diskutera nämnda frågor och förslag.

Med vänlig hälsning

Anne-Marie Fransson
Förbundsdirektör
IT&Telekomföretagen inom Almega
e-post: anne-marie.fransson@almega.se
Tel: 08-762 69 50